

Skånemejerier

HÅLLBAR LUNCHMENY

12 smarta recept för storköket

En säsonganpassad råvarukorg med mycket svenskproducerat är nyckeln till en matsedel som är bra för både klimat och hälsa. Låt dig inspireras av en samling färgsprakande luncher som tar sin utgångspunkt i allt det goda som vårt svenska jordbrukslandskap har att erbjuda.

Vilka val kan vi göra i vår vardag för att på ett enkelt sätt bidra till en hållbar utveckling? Naturvårdsverket har gjort en omfattande kartläggning av svenskarnas konsumtionsvanor och konstaterar att vi kan minska vårt klimatavtryck betydligt genom att välja svenska livsmedel istället för importerade.*

Den svenska matproduktionen, vad gäller såväl frukt och grönt som mejeriprodukter och kött, har nämligen en betydligt mindre påverkan på miljö och klimat än det globala genomsnittet. Om man till exempel tittar på de svenska mejeriprodukterna är klimatavtrycket hela 44 % mindre.**

Vad kartläggningen också visar är att nästan två tredjedelar av den svenska matkonsumtionens klimatpåverkan idag kommer från mat som producerats utomlands. Det betyder att det finns en stor förbättringspotential, och här har vi som arbetar inom olika delar av livsmedelskedjan ett särskilt stort ansvar.

Välj inte bort, välj svenskt!

Om du tänker att säsongbetonade, närproducerade råvaror bara är något för finkrogarna är det dags att tänka om.

De här recepten har vi tagit fram för helt vanliga lunchrestauranger som vill servera nyttig, modern och samtidigt klimatsmart mat. Vi har utgått från Livsmedelsverkets matcirkel för en hälsosamt varierad kost och en stor del av ingredienserna kan du hitta som svenskproducerade till rimligt pris. Recepten är gjorda för resurs-effektiv tillagning, i bleck i storköksugn.

På Skånemejerier har vi ett synsätt som vi kallar "bättre tillsammans" och med det menar vi att istället för att välja bort grupper av livsmedel kan man med klimatsmarta och ansvarsfullt producerade varor skapa en balanserad kost som täcker in hela matcirkeln. En säsonganpassad råvarukorg som innehåller mycket grönt och närproducerat är ett bra val för både hälsan och miljön.

* Miljöpåverkan från svensk konsumtion – nya indikatorer för uppföljning, slutrapport för forskningsprojektet PRINCE, Naturvårdsverket 2018

** Greenhouse Gas Emissions from the Dairy Sector – A Life Cycle Assessment, Food and Agriculture Organization of the United Nations 2010

FISKLÅDA MED SPETSKÅL

25 PORTIONER

1 500 g lax, tärningar
1 500 g torsk, tärningar
2 kg potatis, stora tärningar, blancherad
300 g salladslök, strimlad
300 g morot, strimlad
3 msk gula senapsfrön
200 g sojaböner
300 g spetskål, strimlad
300 g kålrot, tärningar
2 dl dill, skuren
1 dl rapsolja
salt och vitpeppar

Blanda alla ingredienser och krydda med salt och vitpeppar.

Sås

300 g Président Färskost Tartimalin
300 g Lindahls Kvarg 9,2 %
2 dl flytande grönsaksbuljong

Blanda alla ingredienser och lägg såsen i botten på ett bleck. Lägg fiskblandningen över, men blanda inte. Baka av i ugn på 150°C kombi 60 % ånga i ca 15 min.

Grönkålspesto

400 g grönkål, repad
3 dl solroskärnor
2 msk vitlök, pressad
4 dl rapsolja

4 dl Président Färskost Tartimalin

Mixa grönkål, solroskärnor och vitlök. Tillsätt rapsolja försiktigt. Blanda i färskost.

SVENSK RÅVARA

Kål för fin- smakare

Kål är en brokig grönsaksfamilj med ett flertal olika sorter som odlas i Sverige. Den smakrika grönkålen är en verklig vitaminbomb som skördas under vintermånaderna. Under sommar och höst kommer den läckra spetskålen som ett lyxigare alternativ till vitkålen.

BLOMKÅLSGRATÄNG MED ZUCCHINIBIFFAR

SVENSK RÅVARA

allroundgrönsaken

Zucchini, squash, courgette. Zucchini har många namn, men är fler användningsområden. Den svenskodlade zucchini har en mild smak och de gula blommorna är en fin och ätlig dekoration. Grönsaken är snål på energi men rik på fibrer och antioxidanter.

25 PORTIONER

Blomkålsgratäng

2 dl persilja, hackad
2 dl gräslök, torkad
4 kg stora blomkålsbuketter, blancherade
500 g Hjordnära Crème Fraiche
500 g Ljuva Ostcrème Original
salt och svartpeppar
200 g Allerum Präst, riven

Lägg örterna ovanpå blomkålen och blanda med crème fraiche, ostcrème, salt och peppar i ett bleck. Avsluta med riven ost och baka av i ugn på 180°C kombi 10 % ånga ca 15–20 min eller tills att osten har fått lite färg och blomkålen mjuknat, men fortfarande har en hel del textur kvar.

Zucchini-biffar

8 st ägg
4 dl vetemjöl
6 st zucchini, grovt riven med skal (krama ur innan inblandningen)
5 dl Ljuva Ostcrème Original
3 dl Lindahls Kvarg 9,2%
3 dl Président Färskost Tartimalin
400 g vita bönor, kokta och avrunna
salt och peppar
smör/olja att steka i

Blanda ut ägg och vetemjöl i en matberedare så att det inte blir några klumpar knar i smeten. Blanda ner resten av ingredienserna till en grov smet. Forma till biffar och stek. Det kan vara nödvändig att justera mjölmängden om biffarna blir rinniga.

Tomat- och dillsallad

500 g tomater, klyftade
30 g dill, grovt skuren
½ dl vitvinsvinäger
½ dl olivolja
Flingsalt och svartpeppar

Blanda alla ingredienser och smaka av med salt och peppar.

SVENSK RÅVARA

Rena välgörenheten

Honung är inte bara en fin smaksättare. När du köper svensk honung stödjer du den biodling som behövs för pollineringen av många av våra odlade och vilda växter (och en stor del av det vi äter).

25 PORTIONER

500 g gul lök, finhackad
1 dl olivolja
400 g zucchini, i små bitar
4 msk vitlök, finhackad
4 msk spiskummin, malen
2 msk koriander, malen
4 msk paprikapulver
2 msk chiliflakes
1 dl tomatpuré
1 200 g körsbärstomater, konserverade
5 msk flytande honung
15 st ägg
750 g Président Tartimalin Färskost
5 dl Hjordnära Crème Fraiche

Stek lök i olivolja tills den mjuknat och tillsätt zucchini, vitlök och de torkade kryddorna och låt steka ytterligare någon minut. Tillsätt tomatpuré, körsbärstomater och honung och bland försiktigt. Lägg över allt i ett bleck. Salta och peppa. Gör gropar i tomatsåsen och knäck i äggen. Blanda färskost och crème fraiche och tryck ner i tomatsåsen runt omkring äggen. Spara gärna en liten del av färskostblandningen att toppa med efteråt. Baka av i ugn på 175°C kombi 15 % ånga i ca 30 min.

Citrondressad grönkål

300 g grönkål, repad och grovt hackad
150 g bondbönor, kokta
6 st citroner, zest och 1 dl saft
½ dl rapsolja
salt och malen vitpeppar

Blanda ingredienserna och smaka av med salt och peppar.

TILLBEHÖR

Färskostscrème

200 g Président Tartimalin Färskost
200 g Hjordnära Crème Fraiche
5 msk honung
50 g spenat, grovt hackad

Blanda alla ingredienser.

Brödkrutonger på gårdagens bröd

1 l bröd, skurna i krutonger
½ dl rapsolja
salt

Blanda och rosta i ugn på 180°C i ca 15 min, rör om då och då.

KRYDDSTARK SHAKSHUKA

SVENSK RÅVARA

Paljväxter på tillväxt

Böner, linser och ärter är inte bara rika på protein utan också B-vitaminer och mineraler. Mycket är importerat men den svenska produktionen är på tillväxt. Det kan handla om gröna ärter och bruna böner, men också grärter, bondböner och gotlandslinser.

25 PORTIONER

Tomatsås

200 g gul lök, hackad
2 st vitlöksklyftor, hackade
rapolja
2 msk paprikapulver
300 g palsternackor, strimlade
1,5 l Gotlandslinser, kokta, sköljda
600 g krossade tomater
300 g morötter, strimlade
2 st grönsaksbuljongtärningar
1 dl tomatpuré
2 tsk Sambal Oelek
salt och peppar
2 msk valfria kryddor,
till exempel oregano, timjan, persilja

Stek lök och vitlök i varm olja tills den är blank. Tillsätt paprikapulver och palsternackor och låt fräsa. Tillsätt linser, krossade tomater, vatten (ca 1 l), morötter, buljongtärningar, tomatpuré och Sambal Oelek. Låt koka under lock ca 20 min på svag värme. Rör runt då och då. Smaka av med salt och peppar och valfria örter kryddor som basilika/persilja/oregano.

Solrosgrädd

4 dl solroskärnor
5 dl Hjordnära Vispgrädd
2 l Hjordnära Mjöl 3 %
300 g Lindahls Kvarg 9,2 %

Rosta solroskärnorna i en torr stekpanna eller i ugn, mixa med grädd och mjölk tills den blir helt slät. Blanda ner kvargen och rör ut.

Montering

1 kg lasagneplattor
2 dl Allerum Präst, riven

Smöra en långpanna och lägg ett lager tomatås i botten. Varva med lasagneplattor, tomatås och solrosgrädd. Avsluta med ett lager solrosgrädd och strö över ost. Baka av i ugn på 185°C kombi 25 % ånga i ca 20 min.

GOTLÄNDSK LINSLASAGNE

QUINOABIFFAR MED GRÖNÄRTHUMMUS

25 PORTIONER

300 g quinoa, kokt
300 g zucchini, urkärnad, grovt riven
och avrunnen
3 dl Lindahls Cottage Cheese
3 dl Hjordnära Crème Fraiche
8 st ägg
150 g soltorkade tomater, finhackade
300 g Président Färskost Tartimalin
6 st vitlök, finhackade
2 dl basilika, finskuren
3-4 dl vetemjöl
salt och peppar
rapolja och smör att steka i

Blanda alla ingredienser, forma till biffar och stek i ugn eller på stekbord.

Picklade rotfrukter

5 dl ättika 12 %
2 dl rösocker
1,5 l vatten
1 lagerblad

1 msk gula senapsfrö
150 g morot, tunt hyvlad
150 g palsternacka, tunt hyvlad
30 g vitlök, finhackad
250 g sojaböner

Koka upp lagen och låt svalna.
Slå över rotfrukterna.

Grönärthummus

500 g gröna ärter
200 g gul lök, finhackad och brynt
200 g Président Färskost Tartimalin
½ dl rapolja
1 msk citronzest
salt och vitpeppar

Mixa ärter till en grov puré, tillsätt lök och färskost. Mixa vidare och smaka av med citronzest, salt och vitpeppar.

VEGOGRATÄNG

25 PORTIONER

1,5 kg pasta, kokt (2 kg okokt)
300 g quinoa, kokt
250 g broccoli, blancherade buketter
200 g salladslök, stora bitar
150 g sojaböner
200 g tomater, klyftade
150 g spenat
salt och svartpeppar
6 dl Salakis Turkisk Yoghurt
6 dl Lindahls Kvarg 9,2 %
1 dl Sambal Oelek

Blanda alla ingredienser utom yoghurt, kvarg, och Sambal Oelek försiktigt.
Blanda yoghurt, kvarg och Sambal

Oelek och rör i pastablandningen.
Baka av i ugn 175°C kombi 20 % ånga i 15-20 min.

Äppel- och betsallad

500 g gul- eller rödbeta, tunt hyvlad
150 g grönt äpple, klyftor
1 dl dill, skuren
1 dl kaporis
0,20 dl kallpressad rapolja
½ dl äppelcidervinäger
1 tsk salt
svartpeppar

Blanda alla ingredienser.

SVENSK RÅVARA

Nationalfrukten

Långt ifrån alla frukter går att odla i vårt nordiska klimat, men i södra Sverige frodas en mängd fantastiska äppelsorter. Svenska äpplen har en fyllig smak och ett tunt skal som gör att frukterna behåller sina vitaminer under lagringen.

ROTFRUKTSGRATÄNG

25 PORTIONER

2 kg potatis av mjölig sort, skivad med skal
300 g morot, klyftad
3 st palsternackor, tvättade och delade
300 g rotselleri, skalad och tärnad
300 g kålrot, skalad och tärnad
6 st vitlöksklyftor, pressade
6 tsk timjan
1 l Ljuva Ostrème Original
½ l Hjordnära Vispgrädde
3 dl Lindahls Kvarg 9,2 %
3 msk salt
1 msk peppar

Blanda alla ingredienserna och baka av i ugn på 175°C kombi 15 % ånga i ca 30 min.

Gräörter

1 l gräörter, kokta och avrunna
½ dl rapsolja
2 msk starkt paprikapulver
2 msk flingsalt

Blanda alla ingredienser och rosta i bleck på 175°C torr värme i ca 10 min.

Honungsyoghurt

1 l Salakis Grekisk Yoghurt
1 dl honung
200 g rödlök, hackad
2 msk tomatflakes

Blanda alla ingredienser.

SVENSK RÅVARA

Fiberrikt till lågpris

Kålrot, rotselleri och palsternacka är några av de svenska rotfrukter som säljs till bra pris året om. Rotfrukterna är rika på bland annat C-vitamin och med sitt höga fiberinnehåll är de en mättande och viktig del av en balanserad kost.

ROTFRUKTSGULASCH

25 PORTIONER

2 kg potatis, bitar
500 g gulbetor, bitar
1 kg morot, bitar
1 kg rotselleri, bitar
6 st gul lök, finhackade
6 st vitlöksklyftor, finhackade
250 g tomatpuré
6 l liter grönsaksbuljong
1 dl paprikapulver
2 msk kummin
½ dl chilipulver
1 dl persilja, hackad
salt och vitpeppar

Rosta rotsaker och lök lätt i ugn. Lägg över rotsaker och lök i en gryta och tillsätt tomatpuré, grönsaksbuljong och alla kryddor utom persilja. Sjud på medelhög värme tills rotsakerna är tillräckligt mjuka. Dekorera med persilja.

Yoghurttopping

7 dl Salakis Turkisk Yoghurt
2 st citron, zest och saft
1 dl rapsolja
persilja, hackad

Blanda alla ingredienser.

KYCKLINGFÄRSLIMPA MED ROSTAD PUMPA

25 PORTIONER

3 dl bondböner, kokta och malda
5 dl hirs, kokt
3 dl Lindahls Kvarg 9,2 %
7 st ägg
6 st vitlöksklyftor, finhackad
2000 g kycklingfärs
2 dl persilja, hackad
1½ tsk salt
1 msk peppar

Blanda alla ingredienser och gör ett stekprov. Justera eventuellt smak och konsistens. Forma limpor i ett bleck och baka av på 175°C 10 % combi tills 72°C kärntemperatur.

Rostad pumpa

1300 g pumpa, skalad och tärnad
1 dl rapsolja
salt och vitpeppar
tomat- eller chiliflakes

Blanda pumpa och rapsolja. Krydda och stek i ugn i ca 15 min.

Honung & chilidippa

3 dl Hjordnära Crème fraîche
2 dl Lindahls Kvarg 9,2 %
1 dl flytande svensk honung
50 g salladslök, fint skivad
rapsolja
flingsalt

Blanda alla ingredienser och ringla över lite rapsolja och flingsalt.

HÖGREVSGRYTA MED ÄPPELKRÄM

25 PORTIONER

3 kg högre, tärnad
1 torkad chipotle, hackad
200 g fänkål, strimlad
400 g morötter, skivade
300 g gul lök, klyftad
3 dl koncentrerad grönsaksbuljong
4 l vatten
5 dl svarta bönor, kokta
8 dl adzukibönor, kokta
5 dl Hjordnära Vispgrädde
5 dl Ljuva Ostcrème Original
1 knippe färsk bladpersilja,
till dekoration
salt och peppar

Fräs upp högre, chipotle, fänkål, morötter samt lök på hög värme. Låt köttet få färg och yta. Slå på vatten efter några minuter och låt det puttra upp. Lägg över allt på bleck och låt puttra ytterligare 3 timmar i ugn. Tillsätt vispgrädde, ostcrème och bönor strax före servering och gör ett uppkok. Smaka av med salt och peppar.

Äppelkräm

200 g Lindahls Kvarv 9,2%
200 g Salakis Turkisk Yoghurt
150 g osötat äppelmos
2 msk honung

Blanda alla ingredienser väl.

ROSTADE ROTFRUKTER MED MUNGBÖNOR OCH DILLTZATSIKI

25 PORTIONER

2 kg potatis, tvättad, klyftor med skal
500 g morötter, klyftor
300 g rödlök, klyftor
300 g spetskål, grova bitar
300 tomat, delade eller skivade
300 g Président Färskost Tartimalin
200 g oliver, urkärnade
ett knippe färsk rosmarin
4 st citron, skivor
salt och svartpeppar
2 dl rapsolja
2 dl persilja, hackad

Blanda alla ingredienser utom persiljan i ett bleck. Baka av i ugn på 175°C kombi 15% ånga i ca 15 min eller tills potatisen känns färdig. Strö över persiljan och servera.

Rostade mungbönor

15 dl mungbönor, kokta
½ dl rapsolja
2,5 msk salt
1 msk grovt mald svartpeppar
2 msk starkt paprikapulver

Sätt ugnen på 200°C. Låt bönorna rinna av. Blanda bönor med olja och kryddor och häll ut dem på en bakplåtspappersklädd plåt. Rosta i mitten av ugn i ca 10 min. Servera direkt.

Dilltatziki

450 g gurka, urkärnad och riven
5 dl färsk dill, skuren
5 st vitlöksklyftor, finhackade
1 msk salt
1,25 l Salakis Turkisk Yoghurt
5 tsk citronsaft och 2 tsk zest
2 tsk svartpeppar
1 dl flytande honung

Blanda alla ingredienserna och smaka av. Låt vila i minst tre timmar.

KYCKLINGGRYTA MED TOMAT OCH SPETSKÅL

25 PORTIONER

200 g gul lök, grova bitar
1 dl rapsolja
300 g paprika, grova bitar
20 g vitlök, grovhackad
2 röd chili, finhackad
2 msk paprikapulver
salt och peppar
800 g krossade tomter
300 g Président Färskost Tartimalin
300 g Hjordnära Crème Fraiche
500 g spetskål
350 g hirs, blancherad
1800 g kycklingfilé, stora bitar

Stek lök i olja i en stekpanna tills den får färg. Vänd i paprika, vitlök och chili och låt steka med en stund. Tillsätt paprikapulver, salt, peppar och fortsätt steka en stund under omrörning. Häll på tomater, färskost och crème fraiche och rör om. Låt såsen sjuda under lock i ca 15 min. Krydda den tärnade kycklingen med salt och peppar och stek i ugn eller på stekbord. Lägg över kycklingen i tomatsåsen och låt den puttra med i ca 15 min tills den är genomstekt.

Linssallad

8 dl gröna linser, torkade
4 dl persilja, finhackad
2 dl mynta, finhackad
1 dl olivolja
3 st vitlöksklyftor, finhackade
1–2 st citroner, zest och saft
1 tsk spiskummin
salt och peppar
3 st grön paprika, tärnad
4 st röd paprika, tärnad
2 st gurka, urkärnad och tärnad
4 tomat, urkärnade och tärnade

Koka linser och blanda med persilja och mynta. Hetta upp 2 msk olivolja och fräs vitlök på låg värme ca 5 min tills den får lite färg. Blanda i citron, spiskummin och salt och peppar. Låt svalna i kyl. Blanda samtliga ingredienser innan servering.

SVENSK RÅVARA

Klimatsmart kött

Så kallat fullvärdiga proteiner, med alla de aminosyror vi behöver, finns bara i animaliska livsmedel. Svensk köttproduktion utmärker sig med sin goda djursorg och en jämförelsevis låg klimatpåverkan. Högre av nöt är ett smakrikt kött perfekt för långkok.

**HJORDNÄRA
MJÖLK 3%**
Art nr: 50135

**HJORDNÄRA
VISPGRÄDDE 40%**
Art nr: 52497

**ALLERUM
PRÄST**
Art nr: 109211

**PRÉSIDENT FÄRSKOST
TARTIMALIN 1 kg**
Art nr: 1450

**LINDAHL
NATURELL KVARG 2 kg**
Art nr: 54640

**HJORDNÄRA
CRÈME FRAICHE 2 kg**
Art nr: 52540

**SALAKIS GREKISK
YOGHURT 5 kg**
Art nr: 10417

**SALAKIS TURKISK
YOGHURT 5 kg**
Art nr: 10411

**LJUVA ÖSTCRÈME
ORIGINAL 3,2 kg**
Art nr: 2900

Skånemejerier

storhushall.skånemejerier.se

